

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಕಳಕಳಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯ : ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತೆನ್ನಲಾದ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಘಟನೆಯಿಂದ ಜನರು ಸ್ವತಂತ್ರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಜಿಜನಗಿ (ಗೃಹಪಾತೆಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು).—ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಜಾತರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನ ಎಫಿಎಡಿಎಂಕೆ ಪಕ್ಷದವರು ೨-೮-೧೯೮೩ರಂದು ಕೆಜಿಎಫ್. ಟೌನಿನಲ್ಲಿ 'ಬಂದ್'ಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಪುರಸಭೆಗೆ ೩೧-೭-೮೯ರೊಂದು ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ತರುವಾಯ ೧-೮-೧೯೮೩ ರಂದು ಜರುಗಿದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಕೆಲಸ ಇವುಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನ ೧೪೪ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ೧-೮-೧೯೮೩ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೩-೮-೧೯೮೩ನೇ ಸಂಜೆ ೮ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ೨-೮-೧೯೮೩ರಂದು ಸಂಜೆ ೪-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಎಫಿಎಡಿಎಂಕೆ ಪಕ್ಷದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಅಂಡರ್‌ಸನ್‌ಪೇಟೆ ಓಡೇನಿಯಲ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಚೇರಿಯ ಎದುರು ಸೇರಿದ್ದರು. ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚದುರಲು ಮತೆ ಪೋಲೀಸರು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಏನಂತಿ ಕೆವಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರು ಗುಂಪುಗೂಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ಟೆಂಪೋ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯನವಾಗಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಗಲಭೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಗುಂಪನ್ನು ಚದುರಿಸಿದರು.

೨. ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು ೪೦೦೦ ಮಂದಿಯ ಜನರ ಗುಂಪು ಕಲ್ಲು, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೋಲುಗಳಿಂದ ಸಜ್ಜಿತರಾಗಿ ಮಲೆಯಾಳಿ ಲೈನ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸ್ ವಾಹನಗಳತ್ತ ಸಾಗಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಅವರು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಗುಂಪು ಅಲ್ಲಿಂದ ಚದುರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಪೋಲೀಸರು ಅಶ್ರುವಾಯು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅಶ್ರುವಾಯು ಪ್ರಯೋಗದಿಂದಲೂ ಆಪೇಕ್ಷಿತ ಪರಿಣಾಮವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗುಂಪು, ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾ ೩ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನುಗಳು, ೩ ಪೋಲೀಸ್ ಜೀಪುಗಳು ಮತ್ತು ೧ ಕಾರು ಮತ್ತು ೧ ಸ್ಟೇಷನರಿ ವ್ಯಾನು-ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡಿತು. ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ೭ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ೩೭ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರುಗಳ ಎಸೆತಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡರು. ಆ ತರುವಾಯ ಪೋಲೀಸರು ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸರೂ ಜರುಗಿದ ಹೇಗಾದ ಗುಂಪು ಪುನಃ ಸೇರಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೂರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಉಪಾಯಗಳೂ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದ್ದವು. ಆದುದರಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರಪರಾಧಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗೋಲಿಬಾರು ಮಾಡದೆ ಗತಂತರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಕೋಲಾರ ಉಪ-ವಿಭಾಗದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಗೋಲಿಬಾರು ಸೇರಿದಂತೆ ನಡೆದ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸತ್ತು ಹತ್ತು ಜನರು ಗಾಯಗೊಂಡರು.

೩. ಉದ್ದಿಕ್ತ ಗುಂಪು ಎದ್ದುಂಸ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತು. ೫೦೦ ಜನರ ಗುಂಪು ಅಂಡರ್‌ಸನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ಲೈನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ

ಪೋಲೀಸ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿತು. ೨೦೦ ಜನರ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಚಾಂಪಿಯನ್ ರೀಪ್ಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿತು. ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿತು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗುಂಪು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಪೋಲೀಸ್ ಲೈನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ತೂರಿಸಿ. ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್‌ಪೇಟೆಯ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕಿನ ಮೇಲೆ, ಅಂಡರ್‌ಸನ್‌ಪೇಟೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೇಲೆ ಅಂಡರ್‌ಸನ್‌ಪೇಟೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಚೇರಿಯ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿತು. ಅಂಡರ್‌ಸನ್‌ಪೇಟೆ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಬಳಿ, ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಬಸ್ಸಿನ ಚಾಸಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿತು. ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್‌ಪೇಟೆ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲೈ ಗಾರರು ಕಲ್ಲು ತೂರಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮೊದಲಾದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಜೇಷ್ಠ ಚಾಲಕನಿಗೆ ಗಾಯಗಳುಂಟಾದವು. ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಪನ್ನು ಚದುರಿಸಿ, ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿದ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತಂದರು.

೪. ಈ ಜಿ.ದ್ವಿ.ಕೃ. ಘಟನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೧,೨೦,೦೦೦ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ನಾಶ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಚಾಂಪಿಯನ್ ರೀಪ್ಸ್ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ರೂ. ೨೧,೦೦೦ ದಷ್ಟು ಹಾನಿಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

೫. ಪೋಲೀಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ಧಾವಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಅವರೂ ಹಾಗೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಧರೀಣರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದರು. ರಾಜ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ೬-೮-೧೯೮೩ರಂದು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಹಾಗೂ ನೋಂದವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು.

೬. ದಿನಾಂಕ ೨-೮-೧೯೮೩ರಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಆದ ಪೋಲೀಸ್ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಘಟನೆ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಈಗಾಗಲೇ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಬ್ಬರನ್ನು ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

೭. ಇಬ್ಬರು ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ತಲಾ ೭,೫೦೦ ರೂ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು, ಗಾಯಗೊಂಡ ೧೦ ಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಲಾ ೨,೦೦೦ ರೂ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯವೇಂತ್ರಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

೮. ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಂತವಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಲಿಖಿತ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ೧೪೪ನೇ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಜಾತರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಓಸುಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನ ಎ.ಐ.ಎಮ್.ಎಂ.ಕೆ ಪಕ್ಷದವರು 'ಬಂಟ್'ಗೆ ಕರೆನೀಡಿದ್ದರು. ದಿನಾಂಕ ೩೧.೭.೮೩ರಂದು ಪುರಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿದ್ದು, ೧.೮.೮೩ರಂದು ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದದ್ದು ೩೧.೭.೮೩ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಆಗಿದ್ದು ೧.೮.೮೩ರಂದು ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ-ಎಕೆ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿತ್ತು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗಿರುವುದು ಅಂದರೆ ೨.೮.೮೩ರಲ್ಲಿ. ಆಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿತ್ತು? ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಅಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷನ್ ೧೪೪ ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗಿದ್ದು ೨-೮.೮೩ರಲ್ಲಿ.ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿದಿತ್ತು.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿದಿತ್ತು ಎಂದಿಲ್ಲ. ಪುರಸಭೆಗೆ ೩೧-೭-೮೩ರಂದು ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ೧೦-೮-೮೩ರಂದು ಜರುಗಿದ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಕೆಲಸ-ಇವುಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿತ್ತು ಎಂದಿದೆ. ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಮುಗಿದಿತ್ತು ಎಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ದಿನಾಂಕ ೧-೮-೮೩ರಿಂದ ನಿರ್ವೇಧಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ ನಂತರ ೨-೮-೮೩ರಂದು ಗೋಲೀಬಾರ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ? ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ತಮಿಳರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಲು ಗೋಲೀಸರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಎ.ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭಕ್ತವತ್ಸಲಂ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅವರೇನೂ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ, ಅಸ್ತಿ ಹಾನಿಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE —We have already ordered for a judicial enquiry into the matter. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಯಿತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ತಪ್ಪು ಯಾರದು ಒಪ್ಪು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಈಗ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಂಕುಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಇದೇನೂ ಸಬ್-ಜುಡೀಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಇರಲಿ. ಗೋಲೀಬಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ? ಗೋಲೀಬಾರ್ ಮಾಡಿ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಗೋಲೀಬಾರ್ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ ಏನಿತ್ತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಇವರು ಸತ್ತಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟವರಿಗೆ ೭,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ; ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಸತ್ತವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ಕೊಟ್ಟಿರಲಾರದಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ೭,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ್ದು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಅಂದರೆ ಸತ್ತವರಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಅಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಮಾನಾಡುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಕೇವಲ ೧೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಗೋಲೇಬಾರ್ ಮಾಡುವಾಗ ರಬ್ಬರ್ ಗುಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸು
ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನಾಯಿತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿವೆ. ಈ ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಂಡಿಸಬೇಕು.

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು :

1983-84ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 56

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಿನಾಂಕ 20-2-83ರಲ್ಲಿರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 22,00,00,000 ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 57

20-2-83ರಲ್ಲಿರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಾಯಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 22,00,00,000 ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 22,00,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 58

20-2-83ರಲ್ಲಿರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸಂಘಟನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 22,00,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 59

20-2-83ರಲ್ಲಿರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 22,00,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾಯಿತು.

MR. SPEAKER.— Now Hon. Members themselves have to regulate time. Discussion and voting of the Demands will have to be completed today as per the decision of the Business Advisory Committee. Now the time available is hardly 180 minutes.